

Dziekanat
Wydziału Wojskowo-Lekarskiego
wpłynęło dn. 18.04.2019
podpis Idz. 585

Białystok, 18.04.2019r.

Dr hab. n. med. Napoleon Waszkiewicz

Klinika Psychiatrii

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Recenzja pracy doktorskiej Magdaleny Marzec pt. „Teoria historii życia a strategii utrzymania partnera w związkach długotrwałych – perspektywa biopsychospołeczna”.

Promotor: dr hab. n. o zdr. Monika Talarowska

Rozprawa doktorska mgr Magdaleny Marzec dotyczy perspektywy biopsychospołecznej utrzymania partnera w związkach długotrwałych w świetle teorii historii życia.

Dane statystyczne dowodzą, iż wskaźnik rozwodów stale wzrasta i wynosi obecnie ponad 35%. Wśród najczęściej wymienianych przyczyn rozpadu związków wymieniane są: niezgodność charakterów, niedochowanie wierności małżeńskiej, problemy finansowe, różnice światopoglądowe, czy naganny stosunek do członków rodziny. Aby utrzymać długotrwałe związku, konieczne jest znaczące w niego zaangażowanie. Dotychczasowe badania wskazują, iż w celu utrzymania związku partnerzy stosują rozmaite strategii, czyli techniki mające na celu zmniejszenie ryzyka odejścia partnera. Wyróżnia się wśród nich techniki „miękkie” - budujące więź oraz „twarde” - charakteryzujące się stosowaniem przemocy psychicznej lub fizycznej. Wobec niezwyklej istotności emocjonalnej związku dla osób w nim

Dr hab. n. med. Napoleon Waszkiewicz, Klinika Psychiatrii, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku 1

będących oraz wobec wpływu tego związku na potomstwo, także w kolejnych pokoleniach, znaczenie biopsychospołeczne oraz poznawcze tematu podjętego przez doktorantkę jest bardzo duże.

Praca liczy 174 strony, 9 tabel, 20 wykresów, 1 rysunek oraz streszczenie i piśmiennictwo. We wstępie, autorka w bardzo jasny, zwięzły i uporządkowany sposób przedstawiła teorie doboru płciowego, historii życia oraz tworzenia związków długotrwałych oraz krótkotrwałych. Zawarła przegląd najważniejszych z punktu widzenia pracy, teorii wyrosłych na gruncie paradygmatu ewolucyjnego, dotyczących doboru płciowego takich jak: teorię sygnałów, teorię inwestycji rodzicielskich, konfliktu płci, teorię rywalizacji nasienia, hipotezę niepewności ojcostwa. Teoria historii życia została przedstawiona wraz z jej modyfikacjami, ograniczeniami i miejscem, jakie zajmuje ona we współczesnych naukach, w tym na gruncie psychologii. Następnie autorka przedstawia zagadnienia związane z tworzeniem się związków długotrwałych oraz krótkotrwałych, stosowanie strategii utrzymania partnera, a także szczegółowo omówiła techniki oraz różnice w sile zaangażowania osób w związkach krótkotrwałych i długotrwałych.

„Materiał i metody” mgr Magdalena Marzec opisała satysfakcjonująco, co pozwala zainteresowanym osobom na posłużenie się tą częścią rozprawy w celu przeprowadzenia podobnych metodologicznie badań. W badaniu wzięło udział 381 ochotników, w tym 225 kobiet i 156 mężczyzn, w wieku od 20 do 60 lat. Docenić należy dokładność zastosowanych metod statystycznych, które charakteryzują się niezwykle rzetelnością. Wątpliwości można mieć do niepełnego tłumaczenia inwentarza Mate Retention Inventory (MRI) w punktach 16, 31, 42, 45, 92 oraz 103. W Kwestionariuszu Orientacji Socjoseksualnej (SOI-R) wątpliwości budziło

przesunięcie graficzne skalowania. Powyższe mankamenty utrudniały nieco interpretację wyników, lecz nie wpływały znacząco na ogólną jakość pracy.

Autorka zaprezentowała wszystkie otrzymane wyniki dosyć dokładnie, posługując się adekwatnymi wykresami oraz tabelarycznie, które unaoczniają znaczenie wyników. Rysunek 1 mógłby być bardziej czytelny graficznie oraz pomocne byłoby opisanie zastosowanych skrótów.

Analizując „Dyskusję” pracy stwierdziłem, że Autorka skonfrontowała uzyskane wyniki z wynikami innych autorów w sposób bardzo dojrzały i szczegółowy, posługując się aktualną literaturą. Doktorantka dowiodła, że wpływ strategii seksualnych na stosowanie technik utrzymania partnera podlega wpływom zmiennym pośredniczącym takim jak płeć oraz cechy osobowości. Zarówno wolna, jak i szybka strategia reprodukcyjna nie jest bezpośrednio powiązana z taktykami utrzymania partnera w związku długotrwałym. Badane cechy osobowości mają wpływ na szybką strategię reprodukcyjną. Uzyskane przez Doktorantkę wyniki potwierdzają częściowo zakładaną hipotezę, iż osoby o szybkiej strategii reprodukcyjnej są bardziej neurotyczne i wykazują wyższy poziom psychotyzmu. Z analiz ponadto wynika, iż wraz ze wzrostem psychotyzmu i neurotyzmu wzrasta częstość stosowania technik intraseksualnych i interseksualnych. Warto nadmienić, że mgr Magdalena Marzec prowadząc dyskusję, wykazała logiczną zgodność otrzymanych przez siebie wyników, konfrontując je z wynikami badań uzyskanych w innych ośrodkach i ujęła powyższe w logiczne i istotne wnioski.

Podsumowując, badania podjęte przez mgr Magdalенę Marzec znajdują pełne uzasadnienie, zostały zaplanowane i przeprowadzone w sposób prawidłowy, a uzyskane wyniki Doktorantka przedyskutowała w sposób bardzo dojrzały. Wyróżnienia

wymaga podjęcie się dość skomplikowanej metodologicznie pracy łączącej wiele bardzo dobrze i klarownie dobranych metod skalujących. Poza tym, Autorka wykazała się szeroką znajomością literatury z zakresu zagadnień dotyczących tematu pracy. Nieliczne uwagi zostały dokonane z obowiązku recenzowania i nie mają kardynalnego wpływu na całościową ocenę rozprawy, tym bardziej, że z pewnością zostaną skorygowane przed publikacją wyników.

Rozprawa doktorska mgr Magdaleny Marzec stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, doktorantka wykazała się wiedzą teoretyczną w dyscyplinie oraz posiada umiejętności samodzielnego prowadzenia badań naukowych; tym samym rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 poz. 882 z późn.zm.) i spełnia wszystkie wymagania stawiane pracom promocyjnym na stopień doktora.

W związku z tym, zwracam się z wnioskiem do Wysokiej Rady Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o **dopuszczenie** mgr Magdaleny Marzec do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie wnoszę o **wyróżnienie pracy** z racji na istotność jej wyników dla rozumienia procesów biopsychospołecznych, które oparte są na dużej grupie osób badanych i bardzo dobrze dobranych metodach statystycznych.

Napoleon Waszkiewicz
Dr hab. n. med. Napoleon Waszkiewicz
specjalista psychiatra
1754124

[Signature]